



Forum för talare

September 2005

Hans Blix

Frågor två år efter Irakkriget

Krig är kostsamma

Med kriget i Irak 2003 störtades Saddam Hussein och Irak befriades från en skoningslös regim. Men kriget ledde och leder fortfarande till förödelse av människoliv, resurser och egendom. Dagligen kommer rapporter om angrepp med mängder av dödsoffer bland irakiska civila och poliser.

” *It’s true that the Iraqis misbehaved and had no credibility, but that does not necessarily mean that what they said was always untrue (or wrong).*”

Hans Blix

Långt fler amerikanska offer har krävts efter ockupationen än vad kriget krävde. Det finns fortfarande över 130.000 amerikanska soldater i Irak och deras närvaro kostar USA c:a 5 miljarder dollar i månaden.

Fast i sanden

Något slutdatum för operationen vill den amerikanska regeringen inte sätta. Den har fastnat i sanden. Den befärdar att ett återtag innan en ny irakisk regim stabiliserats, skulle leda till kaos och kanske inbördeskrig. Samtidigt är det klart att just den fortsatta amerikanska närvaron är den främsta orsaken till våldshandlingarna. Detta är inte Bush-regimens enda bekymmer.

” *There are people in the Bush administration who say that they don’t care if the UN sinks into East River.*”

Hans Blix



Hans Blix

Initierad och kontroversiell expert på massförstörelsevapen och, inte minst, på internationell politik på absolut högsta nivå.

[För att veta mer om Hans Blix – klicka här.](#)



Forum för talare

September 2005

Hans Blix

Massförstörelsevapnen

Det huvudskäl som man självsäkert anförde för angreppet mot Irak – att eliminera gömda massförstörelsevapen – har visat sig inte ha minsta hållbarhet. Man stödde sig på nationellt underrättelsematerial, som man med litet mer kritiskt tänkande skulle förstått var undermåligt. Man struntade i att FN inspektörerna vid 700 inspektioner på c:a 500 platser inte funnit några massförstörelsevapen och att de uttalade tvivel på de amerikanska och brittiska "bevisen".

”It’s sort of puzzling, I think, that you have 100 per cent certainty about the weapons of mass destruction’s existence, and zero certainty about where they are.”

Hans Blix

Dålig ekonomi

Irakkriget var alltså ett dyrbart sätt för USA att skaffa sig full säkerhet för att inga förbjudna vapen skulle finnas i Iraq. Alternativet fortsatta inspektioner skulle kostat omkring 80 miljoner dollar per år – varav USA inte hade behövt betala en enda dollar – och krävt ungefär 300 personer i FN-tjänst...

Frågor som kräver svar

Visst måste vi främst se framåt, diskutera hur vi kan bättre utnyttja FN och globalt verka för stabilitet, fred och demokrati, men världen måste också försöka lära av Irakkonflikten. Mot bakgrund av min egen erfarenhet i FN ställer jag och diskuterar jag en rad frågor som konflikten rest:

- Gäller den fredsordning som uppställdes i FN-stadgan i San Fransisco, och som tillåter enskilda stater att gripa till våld bara då de angripits, eller kan USA – och kanske alla andra stater – gå till angrepp närhelst deras underrättelsetjänster tror sig se några massförstörelsevapen i ett mindre vänligt sinnat land? Kan USA idag, ensam och utan bemyndigande av FN:s säkerhetsråd, besluta att angripa Nordkorea eller Iran fastän ingenting verkar tyda på att dessa länder avser angripa USA eller någon annan stat?



Forum för talare

September 2005

Hans Blix

- Ska underrättelsetjänsternas slutsatser från signalspaning, avlyssning och spionage ha större trovärdighet än observationer av självständiga internationella inspektörer? Skulle inte resultatet bli bäst om man jämförde och utnyttjade båda källorna?
- Måste man inte kunna kräva att ledande statsmän i demokratier uppträder med ett mått av uppriktighet om de förespråkar krig, och avstår från att pådyvla världen en virtuell verklighet – en låtsasvärld? Vad är idag sant av det som sägs om Iran och Nordkorea?
- Var fanns de självständiga, fria och kritiska media under halvåret före Irakkriget? Var det mer rubrikfrämjande att bidra till en dramatisk upptrappning än att sätta frågetecken för skakiga påståenden? Känner media större ansvar idag?
- Syftar den amerikanska militärledningen i Pentagon till en "pax americana" – en världsordning i vilken USA, om nödvändigt med våld eller subversion, tillser att regimer som inte är tillräckligt följsamma byts ut, exempelvis i Irak eller Iran eller Venezuela?
- Efter att NATO med det kalla krigets slut förlorat sin roll som bålverk mot en sovjetisk kommunism, vill den nuvarande amerikanska regeringen sätta in ett väloljat USA-kontrollerat NATO för fredsbevarande operationer, i stället för det globala FN?
- Varför har nedrustningsarbetet gått i stå, fast vi nu haft avspänning i femton år och stormakterna rimligen borde behöva mindre vapen nu än då de visade tänder mot varandra?
- Hur stort är egentligen terroristhotet, och vilken är risken att terrorister skulle komma att disponera biologiska, kemiska eller nukleära vapen? Vad skall vi göra åt det?
- Hur långt skall vi gå i integritetsminskande åtgärder – fingeravtryck, kameror, granskning av utlandsbetalningar, telefonavlyssning etc. – i kampen mot ter-



Forum för talare

September 2005

Hans Blix

rorister? Befinner vi oss i ett "världskrig", som rättfärdigar t.ex. att USA griper misstänkta personer i stort sett var-somhelst och sänder dem till länder där man använder tortyr för att försöka få fram information?

- Vilket intresse har företag och industri av att fred upprätthålls och mänskliga rättigheter respekteras?
- Om det behövs nationell stabilitet och rättssamhällen för att ge goda betingelser för nationell ekonomisk och social utveckling, är det då inte självklart att vi också behöver internationell fred och en internationell rättsordning för global ekonomisk och social utveckling?

” *In the Middle Ages people were convinced there were witches. They looked for them and they certainly 'found' them.*”

Hans Blix (syftande på att inga massförstörelsevapen hittades)